

Tretera, J. R. – Horák, Z. *Konfesní právo*. Praha: Leges, 2015

JAROSLAV BENÁK

Na rozdíl od práva církevního, tvořeného jednotlivými náboženskými společenstvími pro úpravu jejich vnitřních poměrů, je konfesní právo tvořeno státy. Konfesní právo je výše¹ práva regulující postavení jednotlivců při vyznávání jejich náboženské víry a rovněž postavení náboženských společenství jakožto kolektivů věřících.²

Recenzovaná kniha byla – s ohledem na rozsah a podrobnost zpracování – velmi pravděpodobně psána s tím, aby se do budoucna stala základním pramenem pro studium českého konfesního práva. Svědčí o tom ostatně i pasáže věnované upřesňování odborné terminologie³ či přehled dosavadního bádání v této oblasti,⁴ obojí zahrnuté do první, úvodní části knihy.

Jádrem knihy jsou druhá a třetí část, věnované obecné a zvláštní části aktuálně účinného konfesního práva České republiky. Za užitečnou pokládám zejména obecnou část, jež představuje uceleně zpracované východisko pro řešení jednotlivých dílčích otázek. Autoři se věnovali individuální náboženské svobodě i svobodě kolektivní. Poslední subkapitola druhé části je potom věnována stručnému představení vnitřní organizace různých v České republice působících náboženských společenství. Toto představení je však pouze informativní, neboť – jak již bylo výše poznamenáno – úprava vnitřních poměrů náboženských společenství je ponechána těmto společenstvím, a není tak součástí konfesního práva. Zájemcům o právo církevní, tedy vnitřní právní řád jednotlivých křesťanských náboženských společenství, je možno doporučit jinou, nedávno vyšlou publikaci týčž autorů.⁵

Třetí část, jak již bylo avizováno, je věnována konfesněprávním aspektům jednotlivých

oblastí, jakými jsou například vzdělávání, vězeňství či pohřebnictví. V některých z těchto oblastí existují i samostatné monografie,⁶ jimž recenzovaná práce rozsahem zpracování nemůže a ani nemíní konkurovat. Subkapitoly obsahují vždy stručné představení příslušné právní úpravy a upozornění na případné problémy objevující se při její interpretaci a aplikaci. Pro zájemce o podrobnější seznámení se s danou problematikou obsahují všechny subkapitoly odkazy na literaturu a judikaturu.

Čtvrtá část, nazvaná Přehled konfesního práva v dalších státech Evropy a Ameriky, poskytuje stručné informace o tom, jak jsou konfesněprávní otázky řešeny v jiných státech. Tato část knihy nemá ambice být komparatistickou studií, či snad dokonce nahrazovat odborná pojednání o konfesním právu příslušných států.⁷ Pasáže věnované jednotlivým státům mají pouze jednu či dvě strany, a představují tak pouze nástin toho, které otázky různé státy ve svém konfesním právu řeší, a umožňují posoudit, nakolik jsou si tato řešení podobná.

Na téměř sto stranách páté části je rozebrán vývoj konfesního práva od počátků české státnosti až do přijetí současně účinné právní úpravy. Už samotný rozsah této části napovídá, že autoři se vedle konfesního práva věnují též právním dějinám (ostatně oba na pražské právnické fakultě působí v rámci katedry právních dějin). Autorům je však třeba přisvědčit v tom, že „právě na znalosti historie lze stavět dostatečně hluboké pochopení současnosti“.⁸ To platí zejména o právní úpravě z druhé poloviny 20. století. V debatách a návrzích, jež se objevily v souvislosti s přijetím zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi,

¹ Záměrně se vyhýbám zabřednutí do debat, zda určitá oblast práva (daňové právo, sportovní právo, módní právo, pozemkové právo apod.) je samostatným právním odvětvím, či nikoliv.

² Podobnou definici obsahuje i recenzovaná publikace na straně 13.

³ Například strany 24, 32 či 349 recenzované publikace.

⁴ Subkapitola 1.9 recenzované publikace.

⁵ TRETERA, J. R. – HORÁK, Z. *Církevní právo*. Praha 2016.

⁶ Např. pro oblast vzdělávání může být takovou prací publikace HORÁK, Z. *Církev a české školství: právní zajištění působení církve a náboženských společností ve školství na území českých zemí od roku 1918 do současnosti*. Praha 2011.

⁷ Na to ostatně sami autoři upozorňují na straně 17 recenzované publikace.

⁸ Strana 18 recenzované publikace.

je někdy citelně poznat, že některým diskutujícím chybí přehled o takových otázkách, jako proč vlastně stát začal platit duchovní či jak se do státního vlastnictví dostaly nemovitosti, jež byly předmětem majetkového vyrovnání.

Knihu lze doporučit v první řadě všem „začátečnickům“ v oboru konfesního práva. Tím nemyslím pouze studenty právnických fakult. V podobné situaci se při řešení konkrétního případu může snadno ocitnout

advokát, státní zástupce či soudce, jenž se této problematice dosud nevěnoval. Publikace jim poskytne potřebný vhled do problému i odkazy na další prameny k jednotlivým dílčím otázkám.

Pokročilejším zájemcům o konfesní právo z řad právních profesionálů i akademiků bude kniha spolehlivou příručkou, v níž snadno najdou vysvětlení klíčových pojmů, i rozcestníkem k dalším pramenům.

NOVÝ ZÁKON O ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK V PRAXI

13.3.2018
Holiday Inn Brno

POZVÁNKA

- Praktické zkušenosti osobností ze státní i soukromé sféry o zakázkách malého i velkého rozsahu
- Poradenské centrum pro zadavatele veřejných zakázek

Aktuální program konference
a on-line registraci naleznete na www.zakazkyvpraxi.cz

Pořadatel

Organizátor

Záštita

Partner

Mediální partner

PMADVISORY
PROFESSIONAL CONSULTING

EXPONE
global experience

ZADÁVACÍ SERVIS s.r.o.

Wolters Kluwer